

Referat fra møte i faglig råd for salg, service og reiseliv (FRSSR)

Dato: 11.12.24 kl. 10.00 – 11.30

Sted: Digitalt, Teams

Rådsmedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Deltar på møtet
Arbeidstakersiden		
Britt Austad (nestleder) Fagforbundet	Gunn Kristin Johansen Fagforbundet	Britt Austad
Maren A. Svenning HK Norge	Geir Tegler HK Norge	Maren A. Svenning
Michella Jensen Fellesforbundet	Lillian Knutsen Freeman Fellesforbundet	Forfall
Terje Mikkelsen Norsk Arbeidsmandsforbund	Knut-Johannes Berg Norsk Arbeidsmandsforbund	Forfall
Christine Bar Parat	Tord Baklund Parat	Christine Bar
Arbeidsgiversiden		
Henrik Hamborg (leder) NHO Reiseliv	Ole Michael Bjørndal NHO Reiseliv	Henrik Hamborg
Tor Svarva NHO Service og Handel	Arne Stadheim NHO Service og Handel	Tor Svarva
Gry Strand Spekter	Dan Tore Falnes Spekter	Forfall
Laila M. Berge Virke	Hanne Sondresen Virke	Laila M. Berge
<i>Mangler oppnevning KS (arbeidsgiver)</i>	Frode Vikhals Fagermo KS (arbeidsgiver)	Forfall
Skoleeier		
Thomas Nordli Andersen KS	Aina Berntsen KS	Thomas Nordli Andersen
Line Stebekk KS	Åsmund Sægrov KS	Åsmund Sægrov
Lærerorganisasjon		
Solveig Eldegard (AU) Utdanningsforbundet	Ceila Tande Utdanningsforbundet	Solveig Eldegard
Per Inge Bergan Utdanningsforbundet	Lene Sørbråten Utdanningsforbundet	Per Inge Bergan
Aud Westgaard Hultberg Skolenes Landsforbund	Bernt Olav Neskvern Skolenes Landsforbund	Aud Westgaard Hultberg
Elevrepresentasjon		
Bjørn-Egil Tørrissen EO	Ingen vara	Forfall
Andre organisasjoner		
Jørgen Ellingsen Forsvaret (observatør)	Ingen vara	Jørgen Ellingsen
Utdanningsdirektoratet		
Celine Berglie		Celine Berglie

Dagsorden:

52/2024: Godkjenning av innkalling og dagsorden

53/2024: Europass fagbeskrivelser – Diskusjon og vurdering

54/2024: Orientering om læreplanarbeidet nytt vg2 SSR

55/2024: Høring - Skjermbrukutvalget

56/2024: Lærlingundersøkelsen

57/2024: Evaluering av fagfornyelsen, delrapport 3

58/2024: Saker til eventuelt

52/2024 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Britt Austad (Fagforbundet) ble ønsket velkommen som ny nestleder i FRSSR.

Referat fra møte godkjennes per e-post og publiseres på sryogfagligerad.no i etterkant av rådsmøtet.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent

53/2024: Europass fagbeskrivelser – diskusjon og vurdering

Bakgrunn for saken

Arbeidsgruppene har utarbeidet Europass fagbeskrivelser i følgende fag i henhold til vedtak i rådsmøte 29.04.2024 (sak 25/2024):

- [Reiselivsфaget](#)
- [Salgsфaget](#)
- [Service- og administrasjonsфaget](#)
- [Sikkerhetsфaget](#)

Unni Teien v/Udir orienterte kort om arbeidet og ut fra innholdet i fagbeskrivelsene er det tre prinsipielle forhold Udir ber de faglige rådene diskutere og komme med en anbefaling:

1. Adgang til høyere yrkesfaglig utdanning i Norge
2. Regelverk regulerer arbeidsforhold i Norge
3. Valg av kompetansemål

Diskusjon og innspill fra rådet:

Det ble i møtet påpekt at arbeidsgruppen som har utarbeidet Europass fagbeskrivelser i salgsфaget foreslo å ikke ha med følgende kompetansemål: «*reflektere over bedriftens etiske retningslinjer og verdier og følge disse i ulike arbeidssituasjoner*». Dette kompetansemålet står i forslaget lagt ved sakspapirene. I tillegg foreslo arbeidsgruppen at følgende kompetansemål kunne inngå: «*arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i фaget, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter*». Dette kompetansemålet står ikke i forslaget lagt ved sakspapirene. Dette kompetansemålet kan imidlertid revurderes avhengig av konklusjon på de prinsipielle spørsmålene, spørsmål 2 (se under).

Arbeidsgruppene for service- og administrasjonsфaget og reiselivsфaget hadde tatt med kompetansemål som omhandlet bla. "følge lover og regler", men fordi kompetansemålet hadde en del to som var relevant for фaget, besluttet gruppene å beholde dette kompetansemålet i den respektive Europassbeskrivelsen.

Det var ingen ytterligere innspill til de andre Europass fagbeskrivelsene.

Når det gjelder de prinsipielle spørsmålene har FRSSR følgende innspill:

1. Rådet mener det ikke er nødvendig å ha med tekst om adgang til høyere yrkesfaglig utdanning i Europass fagbeskrivelsene.

2. Rådet mener det ikke er nødvendig å ha med kompetansemål knyttet til regelverk som regulerer arbeidsforhold i faget, men at det heller kan stå i den generelle teksten om faget.
3. Rådet mener at diskusjonen rundt valg av kompetansemål burde vært tatt i forkant av arbeidet med å utarbeide fagbeskrivelsene. Rådet mener det ikke er grunn til å gjøre endringer på dette nå, og gir ikke ytterligere innspill på spørsmålet.

Vedtak:

FRSSR stiller seg bak forslagene til Europass fagbeskrivelsene i reiselivs-faget, service- og administrasjonsfaget og sikkerhetsfaget. Rådet stiller seg også bak Europass fagbeskrivelsen til salgsfaget, men med justeringer i henhold til presiseringene referert til ovenfor. Basert på diskusjon i rådsmøtet formulerer AU og fagansvarlig svar til Udir på de prinsipielle spørsmålene.

54/2024: Orientering om læreplanarbeidet nytt vg2 SSR

Det er satt ned en læreplangruppe som skal utarbeide utkast til felles læreplan på vg2 SSR. Læreplangruppen hadde første samling 9. desember.

Marianne Farstad-Jensen v/Udir orienterte i rådsmøtet om videre fremdriftsplan for læreplangruppen og prosess:

- Det skal være nytt møte i læreplangruppen 22. januar. Det er ønskelig at rådsmedlem fra FRSSR deltar på dette møtet.
- Læreplangruppa vil også ha egne teams-møter utenom.
- Det legges opp til at lederen for læreplangruppen deltar i FRSSR-møtet 5. februar for å orientere om arbeidet.
- Målet er at FRSSR skal forelegges et ferdig utkast til læreplan med tilhørende høringsspørsmål i rådsmøtet i april.
- Læreplanforslaget, nytt navn og høringsspørsmål sendes på høring – forhåpentligvis med høringsfrist før sommeren 2025.

Christine Bar melder seg til å delta i møtet med læreplangruppen 22.01.25. Det er også mulig for andre delta om ønskelig – også på Teams.

Vedtak:

Saken tas til orientering

55/2024: Høring - Skjermbrukutvalget

Bakgrunn for saken

Skjermbrukutvalget fikk i oppdrag å gi regjeringen et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan barn og unges skjermbruk i barnehage, skole og fritid påvirker helse, livskvalitet, læring og oppvekst. Utvalget leverte sin NOU 2024: 20 Det digitale (i) livet – Balansert oppvekst i skjermenes tid 11. november 2024: [NOU 2024: 20 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Høringsfrist: 11. februar 2025

Vedtak:

FRSSR gir ikke hørings svar

56/2024: Lærlingundersøkelsen

Bakgrunn for saken

Analysenotatet om lærlingundersøkelsen 2024 er publisert på Udir.no: [Lærlingene gleder seg til å gå på jobb | udir.no](#).

Noen hovedfunn som er relevante for SSR er:

- Mer enn 8 av 10 lærlinger har hatt praksis i faget yrkesfaglig fordypning. Salg, service og reiseliv og helse- og oppvekstfag er utdanningsprogrammene med høyest andel av lærlinger som oppgir å ha vært i praksis både på vg1 og vg2, med 74 prosent.
- Andel lærlinger i salg, service og reiseliv som blir mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere: 3,9 prosent.
- Bygg- og anleggsteknikk og salg, service og reiseliv er utdanningsprogrammene med høyest andel av lærlinger som svarer at de har hatt en halvårsvurdering med en i bedriften eller opplæringskontoret der de går gjennom hva de har lært og hva de skal lære fremover (79 prosent). Service og samferdsel har lavest andel, med 65 prosent.
- Mer enn 9 av 10 lærlinger svarer at de er motiverte for å lære i bedriften. Det er små forskjeller i lærlingenes motivasjon på tvers av utdanningsprogrammene. Andelen motiverte er høyest på naturbruk og industri- og teknologifag, hvor 94 og 93 prosent oppgir at de er motiverte i "svært stor grad" eller "nokså stor grad". For bygg- og anleggsteknikk og elektro- og datateknologi svarer 92 prosent at de er motiverte. Salg, service og reiseliv og restaurant og matfag har lavest andel motiverte. Her oppgir 87 prosent at de er motiverte.
- Design og håndverk har høyest andel lærlinger som svarer at de i "svært stor grad" eller "nokså stor grad" er sikre på at de har valgt riktig fag, med 79 prosent. Andelen er lavest blant lærlinger på salg, service og reiseliv, hvor 68 prosent opplever at de har valgt riktig fag.

Diskusjon og innspill fra rådet:

Det ble i rådsmøtet påpekt at undersøkelsen har lav svarprosent, og at dette er en svakhet ved undersøkelsen. Likevel er svarene og funnene viktige og relevante å ta med seg, både til sine nettverk og i eget arbeid. Det ble foreslått at et tiltak for å få opp svarprosenten er å sende ut undersøkelsen etter jul istedenfor i november, i tillegg til at man utvider fristen for å gi svar som nå er på 2 uker.

FRSSR ønsker å få mer informasjon om resultatene knyttet til mobbing. For å vite hva man kan gjøre, tiltak/informasjon etc, må man blant annet vite status/resultater i de ulike fagene.

Rådet registrerer at lærlinger fra SSR har den laveste andelen som svarer at de i "svært stor grad" eller i "nokså stor grad" er sikre på at de har valgt riktig. En av forklaringene på det lave tallet, kan være at en del elever og lærlinger, ikke har en reell mulighet til å tegne kontrakt i faget de ønsker seg – og at man velger å ta læretiden i et annet fag fra Vg2-løpet. Å få flere lærebedrifter i eksempelvis reiselivs faget og sikkerhetsfaget kan bøte på denne utfordringen.

Det ble også meldt ifra fra rådsmedlem om tekniske utfordringer/problemer knyttet til tilgang. Dette gjaldt tekniske utfordringer som gjorde at man ikke fikk sendturring til sine lærlinger om å svare på undersøkelsen. Konsekvensen av dette kan ha vært at et stort antall lærlinger ikke svarte på undersøkelsen. Dette kan være en av årsakene til den lave svarprosenten.

Rådet stilte spørsmål ved om det var mulig for rådet å se og gi innspill på spørsmålene i undersøkelsen før den sendes ut.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

57/2024: Evaluering av fagfornyelsen, delrapport 3

Bakgrunn for saken

Tredje delrapport fra evalueringen av fagfornyelsen yrkesfag er publisert. Det overordnede målet med evalueringen av fagfornyelsen yrkesfag er å få kunnskap om hvordan fagfornyelsen gjennomføres, og hvordan arbeidet med fagfornyelsen eventuelt fører til endringer i fag- og yrkesopplæringen. Tema for den tredje delrapporten er overgangen til opplæring i bedrift og erfaringer fra læretiden, fra både lærlingenes, lærebedriftenes og opplæringskontorenes perspektiv.

Les delrapport 3 her: [Evalueringen av fagfornyelsen yrkesfag, delrapport 3: Overgang til opplæring i bedrift](#)

Sekretariatet for SRY og de faglige rådene planlegger å invitere forskerne, de faglige rådene og SRY til et webinar over nyttår, med presentasjon av delrapport 3 og mulighet for innspill/kommentarer. Informasjon/invitasjon kommer senere. Rådsmedlemmene oppfordres til å lese rapporten i forkant av webinaret.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

58/2024: Saker til eventuelt

Rådsleder, Henrik Hamborg, takket alle for samarbeidet i 2024 og ønsket god jul.